

Sint Martinus

Parochieblad van de Oud-Katholieke parochie te Groningen

Jaargang 49 nr.1

PASEN 2023

Colofon

Het parochieblad verschijnt 3x per jaar.

nr. 1 Vasten / Pasen

nr. 2 Zomer

nr. 2 Advent/Kerst

Redactieadres

email: secretaris@ groningen.okkn.nl

Abonnementen

Het parochieblad is een uitgave die vanaf 2017 digitaal kosteloos wordt verstrekt aan leden, gastleden en belangstellenden. De papieren versie kost 19 euro per jaar. Als u zou willen bijdragen in de kosten van het parochieblad, dan zijn giften van harte welkom op de bankrekening van de parochie, o.v.v.: bijdrage parochieblad.

Adreswijzigingen

Uw wensen aangaande adressering van dit parochieblad kunt u sturen naar onze secretaris.

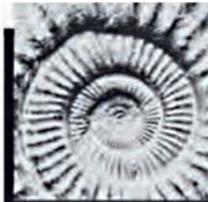
Advertenties

Het parochieblad kent een brede verspreiding in de noordelijke provincies, maar ook in de rest van Nederland. Daarom is dit blad een ideale plek om op een betaalbare manier te adverteren. U kunt ook in dit blad adverteren. Neem daartoe

contact op met de redactie voor de mogelijkheden en de prijzen. Familieberichten van parochianen, gastleden en belangstellenden kunnen kosteloos worden geplaatst.

WWW

De parochie is ook te vinden op het web. Kijkt u op onze website voor Groningen op www.groningen.okkn.nl

Carla van der Burg
Uitvaartverzorging

www.carlavandenburg.nl
Telefoon 050 3186636

*Samen.
Zorgvuldig.
Passend.*

*Bij de kافت: De verrijzenis van Christus,
Rafaël (1499-1502)*

*Achterzijde: het tabernakel dat begin dit
jaar in gebruik genomen is*

Een uitnodiging aan Thomas en aan ons.....	4
Totalitarisme.....	7
Alvorens kwalijke kringetjes.....	10
Aswoensdag.....	11
Vieringen.....	13

Een uitnodiging aan Thomas en aan ons

*Gezegend wie niet ziet en tast
en toch gelooft, want die zal vast
en zeker opstaan met Gods Zoon:
het leven is zijn loon.
(Gez. 648:12)*

Geloven in God is niet altijd even gemakkelijk. Het Paasgeloof dat God door de opwekking van Jezus de machten van dood en kwaad definitief heeft overwonnen is zeker ook niet gemakkelijk. De bittere werkelijkheid van alle dag lijkt met dat geloof in keiharde tegenspraak. Geloven is voor velen maar al te vaak een aangevochten zaak.

Dat was ook de ervaring van de vrienden van Jezus op de eerste Paasmorgen. “Zwaar van hart, en opgesloten in hun smart” zo beschrijft de dichter Jean Tisserand (+1494) in het populaire gezang 648 *O f illi et filiae* het (levens)gevoel van de drie Maria’s, van Petrus en Johannes, van Thomas geconfronteerd als ze zijn met de kruisdood en het graf van Jezus.

Niks geen Pasen.

En dan zijn daar die verschijningen van engelen met de boodschap “*dat dood geen stof tot vrezen is, daar Hij*

verrezen is”. Dan zijn daar de verschijningen van Christus zelf aan Maria Magdalena, aan de discipelen, aan de Emmaüsgangers. Door tranen en twijfel heen gaan hun de ogen open. Zij gaan inzien en geloven: *Christus ging door de dood en leeft.*

Maar daar is ook die andere leerling, de voor velen van ons zo herkenbare Thomas. De man die wel wil geloven, maar die het niet kan. Zijn ogen hebben het toch immers gezien? Dood is dood, daar helpt geen lieve Here aan. “*Zwaar van hart, en opgesloten in zijn smart*” is hij er dan ook niet bij als Jezus op Paasavond in het midden van zijn vrienden verschijnt en hun vrede wenst.

Op de avond van de achtste dag van Pasen, op de volgende eerste dag van de week, verschijnt Jezus opnieuw in de kring van zijn leerlingen. Nu is ook Thomas van de partij. Zijn vrienden hebben hem niet losgelaten en hem in hun kring getrokken. De verrezen Heer zoekt geen gesprek onder vier ogen met Thomas. De plaats van Thomas is in de kring van de leerlingen. Daar in die kring wil de Heer zijn leerling, die zo in zijn liefde was teleurgesteld en die zich daarom van de anderen had afgezonderd, ontmoeten.

De (on)gelovige Thomas, schilderij van Peter Paul Rubens uit ca. 1613-1615.

Het bijzondere van dit schilderij is dat het niet zoals de meeste anderen met dit onderwerp de zijde-wond van Jezus en een daarheen met zijn vinger wijzende of zelfs aanrakende Thomas laat zien.

Een christenmens die zich in zijn verdriet opsluit, loopt het risico, dat hij of zij een ongelovige Thomas wordt. Christenen hebben elkaar nodig om overeind te blijven en om in

alle aanvechtingen het geloof niet te verliezen.

Op die zondag na Pasen vindt de “ongelovige” of beter gezegd de “twijfelende” Thomas, de man in

dubio, zowel Christus als de
gemeenschap met zijn mede-
christenen weer terug. De Verrezene
nodigt Thomas uit de plaatsen die de
spijkers hebben doorboord en de
doorstoken zijde aan te raken.

*“Zie, Tomas, zie Mij voor u staan,
raak mijn doorstoken zijde aan,
beschouw mijn handen, allebei.”*

Wat Jezus hier doet is Thomas
uitnodigen Hem te herkennen aan de
tekenen van zijn barmhartigheid,
zoals de Emmaüsgangers Hem een
week tevoren op Paasavond
herkenden bij het breken van het
brood. Niets geen sensatie, maar
“vertrouw, geloof in Mij.”

Die oproep is genoeg voor Thomas. Er
staat in het evangeliieverhaal zelfs
niet dat hij de wonden van Jezus
aanraakt, een voorwaarde die hij wel
aan zijn medediscipelen had gesteld,
vooraleer hij zou geloven dat Jezus
leefde.

Nee, die uitnodiging is genoeg.
Thomas gelooft en hij belijdt Jezus als
zijn God en Heer.

*“Hij zag de wonden van de Heer,
hij zag en twijfelde niet meer,
erkende Hem als God die leeft
en alles leven geeft.”*

Wat Jezus aan Thomas heeft gedaan
wil Hij ook aan ons doen. Voor die
Paaservaring van Thomas was het
nodig dat hij zich door zijn vrienden in
hun Paaskring liet trekken. Ik hoop dat
wij ons als geloven ons zwaar valt, als
we teleurgesteld zijn en twijfelen, ook
in de kring laten trekken. In die
Paaskring wil de levende Heer ons
ontmoeten. Daar kunnen wij troost en
houvast ontvangen in de prediking van
de goede boodschap en in de viering
van het heil in brood en wijn. Daar
kunnen ons de ogen opengaan voor
het leven dat sterker is dan de dood.

*O zoons en dochters, zingt de Heer,
Hij ligt in't duister graf niet meer,
de Koning die ons alles geeft
ging door de dood en leeft.
Halleluja, halleluja, looft God,
halleluja.*

Wietse van der Velde, pastoor

Oorsprong van het communisme

Hannah Arendt

Begin februari van dit jaar heeft Joanna Paszkiewicz, na de viering, voor ons een inleiding gehouden over haar tijd als journalist onder het communistische systeem in Polen. De problemen waar ze tegen aanliep, brachten ons tijdens de discussie na afloop van de inleiding tot de vraag in hoeverre een totalitair systeem in onze tijd mogelijk is. Was dit iets van toen of zijn er ook tekenen die erop wijzen dat wij bezig zijn een verkeerde richting in te slaan? Het spreekt bijna vanzelf dat niet iedereen daarover dezelfde mening had. Gelukkig werd de discussie in een goede verstandhouding gevoerd.

Toen ik nog eens over de bijeenkomst nadacht, bracht mij dat bij Hannah Arendt. Zij heeft diepgaand onderzocht hoe het totalitarisme, dat is een verzamelnaam voor het communisme en het nationaal-socialisme, kon ontstaan. Zij was een politiek filosoof, die als Jodin sterk betrokken was bij de gebeurtenissen die zich in Hitler-Duitsland hadden

afgespeeld. In 1933 was zij gedwongen Duitsland te verlaten, verbleef enkele jaren in Frankrijk en kon in 1941 op het nippertje vluchten naar de Verenigde Staten. Zij vestigde zich daar definitief en verwierf in 1951 het staatsburgerschap van het land. Zij heeft later het proces tegen de nazimisdadiger Eichmann in Jeruzalem bijgewoond en daarover een boek geschreven. In 1951 verscheen het monumentale driedelige werk *The Origins of Totalitarianism* dat in het Nederlands in drie afzonderlijke delen werd uitgebracht, respectievelijk over het antisemitisme, het imperialisme en het totalitarisme. Ik wil in het vervolg van dit stuk één aspect uit haar boek over het totalitarisme behandelen, namelijk de vorming van massa's die hun leiders blind volgden.

Massa's

Het is eigenlijk vreemd dat dictators als Hitler en Stalin toch op een grote aanhang konden rekenen. Arendt begint met te onderzoeken hoe het zo ver kon komen. Ze maakt in de eerste plaats een onderscheid tussen gepeupel en massa's. Het gepeupel bestaat uit mensen die in de kapitalistische economie als het ware

buiten de boot vallen en gewelddaden altijd al hebben begroet. De massa valt samen met een groot aantal neutrale, politiek onverschillige mensen. Totalitaire bewegingen slagen in hun streven om deze massa's te organiseren. Maar hoe kon de massamens ontstaan? Arendt vergelijkt daartoe de massabewegingen met de daarvoor bestaande klassenmaatschappij. Het klassensysteem is volgens haar ingestort en dat bevorderde de opkomst van het nationaalsocialisme en communisme. Een democratisch systeem kan nu eenmaal niet bestaan uit louter enkelingen. Mensen moeten zich verenigen in groepen en klassen om zo het volk te vertegenwoordigen. Het goede van een klassenmaatschappij is dat men zich verantwoordelijk voelt voor het bestuur van het land. Als de muren tussen de klassen verdwenen zijn, leidt dat tot een massa die geen structuur kent. Een massabeweging had, in tegenstelling tot het gepeupel, ook aantrekkingskracht op mensen die hoger op de maatschappelijke ladder stonden.

Laten wij nu de blik richten op het communisme van Lenin en Stalin in de Sovjet-Unie. Deze dictators konden geen enkele vorm van individualisme tolereren. De mens moest worden beroofd van zijn normale sociale relaties en zo in een isolement komen te verkeren. Hij moest zichzelf beschouwen als mislukking en de wereld als onrechtvaardig. Op deze manier werd de massamens een willoos slachtoffer van de communistische dictatuur. In Rusland stond altijd al een gecentraliseerde bureaucratie tegenover een passieve massabevolking. Lenin volgde eerder een praktische politiek dan zijn marxistische overtuigingen. Zijn opvolger Stalin begon ermee grote delen van de bestaande klassen te liquideren. Elke klasse kan worden vernietigd als maar een voldoende groot aantal leden wordt uitgemoord. De kroon op het werk was de vernietiging van de partijbureaucratie als klasse. De opruiming van de klassen was desastreus voor de economie met grote hongersnoden als gevolg. Ook liet Stalin de partij steeds van koers veranderen, waardoor de partijlijn geen houvast bood. Partijprogramma's werden

beschouwd als overbodige vodjes papier, als hinderlijke beloften. Onbeperkte en onvoorwaardelijk loyaliteit was verschuldigd tegenover de leider. Het praktische doel was mensen te organiseren en hen in beweging te zetten en te houden.

Tot zo ver Hannah Arendt.

Gevaren van deze tijd

Het is al meer dan zeventig jaar geleden dat Arendt haar boek over het communisme en nationaalsocialisme schreef. Is zij nog zo actueel, dat zij een bijdrage zou kunnen leveren aan onze discussie? Ik denk het wel. In de eerste plaats is daar de ineenstorting van het klassensysteem. Ik weet niet in hoeverre dat in ons land het geval is, maar de scherpe randjes zijn er wel af. Wat zeker verleden tijd is, is de verzuiling. Christenen, liberalen en socialisten hebben de scheidsmuren afgebroken en hebben, in tegenstelling tot vroeger, veel meer contact met elkaar. Hannah Arendt zou de vraag kunnen stellen of wij daarin niet te ver zijn gegaan, beducht als zij is voor de massamens. Als Arendt stelt, dat de massamens en politieke onverschilligheid veel met elkaar te maken hebben, is dat voor

mij heel herkenbaar. Het aantal leden van politieke partijen is, in verhouding tot de totale bevolking, vrij gering en bij verkiezingen lijkt het wel of ieder voor zijn eigen belang opkomt. De vraag kan gesteld worden of bij de volgende Tweede Kamerverkiezingen nog wel een stabiele regering gevormd kan worden. Tot slot wil ik het gebrek aan sociale relaties noemen. Ook dat probleem is heel herkenbaar: eenzaamheid is een van de kwalen van deze tijd en geregeld wordt een artikel daaraan gewijd.

Betekent dit nu dat wij op weg zijn naar nieuw soort communisme of nationaalsocialisme? Het zou te ver voeren om daar een antwoord op te geven, want de toekomst is (gelukkig maar) voor ons verborgen. Ik volsta met de oproep, die aan het einde van onze bijeenkomst klonk, om toch vooral kritisch te zijn.

Jan de Vries

alvorens kwalijke kringetjes

Glijdende schalen
Rijdende tijden
Ontstelde schalen

Hellende vlakken
Stellende smarten
Hortende vlakken

© Maarten J. van Stokkum, 9 januari 2020

Dit jaar 2023 vierden we “Aswoensdag”, het begin van de Veertigdagentijd. Een tijd met een beweging naar binnen toe, van inkeer die tot een ommekeer kan leiden.

De lezingen van die dag – Joël, psalm 57, 2 Korintiërs, psalm 103, Matteüs 6 – spreken zich daarover uit. Joël en Matteüs bijvoorbeeld waarschuwen voor uiterlijk vertoon bij het beoefenen van gerechtigheid, van vrede, van onvoorwaardelijke liefde. In dat verband treedt ook het woord “huichelaars” en “schijnheiligheid” naar voren (Matteüs 6).

Een oprechte invulling van de veertig dagen wordt gedragen door de lofprijzing, in woord en daad (psalm 57).

Wat mij betreft mooie woorden, maar leven is samen-leven en het draait en gaat – elke dag weer – om mensen, die wij zijn.

In dit verband deel ik met de lezer een gedeelte uit de “Veertigdagenkalender” van de Vereniging van Vrijzinnige Protestantisten” (met toestemming):

“In quarantaine.

Helaas weer iedereen op de wereld inmiddels wat “quarantaine” is. Maar wie weet dat het woord komt uit

Venetië, waar in de 14e eeuw de pest uitbrak en de schepen uit andere landen gedwongen werden om veertig dagen op zee te blijven voordat ze, als er geen pest aan boord was uitgebroken, de haven van Venetië in mochten varen? Een veertigtal dagen, quarantina, wat later het Franse quarantaine werd (quarante = 40).

Of het precies veertig dagen waren?! Een maan-maand was de standaard, die duurde zo’n veertig dagen en het ging erom dat het flink lang duurde. Want niemand wilde de pest krijgen.

Iedereen weet wat quarantaine is, alleen de duur van de termijn varieert en moet je niet letterlijk nemen.

Dat is ook het geval in de zogenaamde Veertigdagentijd voorafgaande aan Pasen. Wie telt vanaf Aswoensdag tot aan Pasen komt op 47. De zondagen, waarvan Pasen de zevende

is, worden in deze tijd niet meegeteld. Je mag elke keer even opademen op de zondag, om gesterkt en des te beter de nieuwe week weer in te gaan in quarantaine.

En waarvan “isoleren” we onszelf dan? Dat kan zijn van het eten van vlees tot het veertig dagen niet roken, tot het afzien van tv, taart, twitter ofvariëren. Je kunt ook je “egoïsme”

in quarantaine doen en je veertig dagen lang meer openstellen voor een ander. En dat mag ook best "ietsje meer" zijn."

Dat "egoïsme" dat springt eruit, denk ik, dat is er eentje van alle tijden! In vele, zo niet alle contexten.....

Wat kunnen we doen om "gerechtigheid, vrede en onvoorwaardelijke" liefde jegens elkaar te beoefenen?

Veel en op vele manieren en alle kleine beetjes helpen. In je eigen omgeving, ten opzichte van de vluchtelingen, de armoede.

Ook de natuurrampen en de blijkbaar onverbreekelijke cyclus van haat en oorlog: zij trekken onze aandacht. Schijn-heilige kerkelijke leiders met hun politieke leiders, door "God geschonken", die honderdduizenden fysieke en geestelijke slachtoffers op hun geweten hebben, zowel van hun eigen als van broedervolken. We moeten er niet achteloos aan voorbij gaan!

Nee, het valt niet altijd mee, dat samen-leven.

Wat troostend en inspirerend kan zijn is altijd weer dat zingen van een lied, dat ons kan opheffen.

Daarom tot slot een lied voor de veertigdagentijd, geschreven door Jan Willem Schulte Nordholt:

"O liefde die verborgen zijt in diepe stilten eeuwigheid,
erbarm o over ons bestaan, het wordt verraden en verdaan.

Hoe achteloos in ons midden wordt het kostbaar mensenbloed gestort en in het onbarmhartig licht het kruis des Heren opgericht.

De minsten van de mensen zijn daar uitgestrekt in angst en pijn.

Tot aan het eind der wereld lijdt Christus in hun verlatenheid.

O liefde uit de eeuwigheid die met ons mens geworden zijt,
wij bidden, laat ons niet alleen in al het duister om ons heen,

opdat ook wij o Heer U niet verlaten in uw diep verdriet
maar bij U zijn in al de pijn waarmee de mensen mensen zijn".

(Liedboek "Zingen en bidden in huis en kerk", 561.)

Eddy Ufkes, cantor

De parochie houdt vieringen in Groningen en in Friesland. De vieringen in Groningen vinden elke 1e, 3e en evt 5e zondag plaats om 11:00, tenzij anders aangegeven. De vieringen worden gehouden in de parochiekerk aan de Witte deWithstraat;2 te Groningen. Dit is ca.10 minuten lopen van station Groningen. Op zondag is er vrij parkeren in de straat. Ook is parkeergarage Westerhaven om de hoek.

Op de 2e en 4e zondag van de maand zijn er anglicaanse vieringen in het kerkgebouw. Deze vinden plaats om 10:30. Meer informatie is te vinden op www.gracechurchgroningen.com.

De vieringen in Friesland vinden elke 1e zaterdag van de maand plaats om 19.00. Ze worden gehouden in de Ste. Ceciliatsjerke in Lekkum, Tsjerkepad 26.

Kinderkerk

Er is op alle zondagen kinderoppas. Daarnaast wordt er op de eerste zondagen van de maand een kindernevendienst gehouden

Meditatie

Elke dinsdagavond is er de mogelijkheid om te mediteren in onze kerk van 19.30 tot 20.00 (inloop vanaf 19.15).

Zondag 16 april 2023

Tweede zondag van Pasen

Beloken Pasen - wit

Lectionarium blz. 121

1e Schriftlezing Genesis 8, 6-16

2e schriftlezing 1 Petrus 1, 3-9

Evangelie Johannes 20, 19-23

Zondag 30 april 2023

Vierde zondag van Pasen – wit

Lectionarium blz. 126

1e Schriftlezing Nehemia 9, 6-15

2e Schriftlezing 1 Petrus 2, 19-25

Evangelie Johannes 10, 1-10

Zondag 7 mei 2023

Vijfde zondag van Pasen – wit

Lectionarium blz. 128

1e Schriftlezing Deuteronomium 6, 20-25

2e Schriftlezing 1 Petrus 2, 1-10

Evangelie Johannes 14, 1-14

Zondag 21 mei 2023

7e zondag van Pasen - wit

Lectionarium blz. 137

1e Schriftlezing Ezechiël 39, 21-29

2e Schriftlezing 1 Petrus 4, 12-19

Evangelie Johannes 17, 1-13

Zondag 28 mei - Pinksteren

Hoogfeest - rood

Lectionarium blz. 139

1e Schriftlezing Ezechiël 11, 17-20

2e Schriftlezing Handelingen 2, 1-11

Evangelie Johannes 14, 23-29

Zondag 4 juni

Feestdag van de Allerheiligste Drie-eenheid

Feest - wit

Lectionarium blz. 141

1e Schriftlezing Exodus 34, 4-9

2e Schriftlezing 2 Korintiërs 13, 11-13

Evangelie Matteüs 28, 16-20

Zondag 18 juni 2023

Derde zondag na Pinksteren – groen

Lectionarium blz. 155

1e Schriftlezing Jesaja 12, 1-6

2e Schriftlezing Romeinen 5, 6-11

Evangelie Matteüs 9,35 – 10,15

Zondag 2 juli 2023

Vijfde zondag na Pinksteren - groen

Lectionarium blz. 159

1e Schriftlezing 2 Koningen 4, 8-16a

2e Schriftlezing Romeinen 6, 3-11

Evangelie Matteüs 10, 34-42

Zondag 16 juli 2023

Zevende zondag na Pinksteren - groen

Lectionarium blz. 163

1e Schriftlezing Jesaja 55, 6-13

2e Schriftlezing Romeinen 7, 21 - 8,6

Evangelie Matteüs 13, 1-9 (10-17) 18-23

Zondag 30 juli 2023

Negende zondag na Pinksteren - groen

Lectionarium blz. 168

1e Schriftlezing 1 Koningen 3, 5-12

2e Schriftlezing Romeinen 8, 26-30

Evangelie Matteüs 13, 31-35 en 44-49

Zondag 6 augustus 2023

Gedaanteverandering van de Heer Hoogfeest – wit

Lectionarium blz. 531

1e Schriftlezing Exodus 34, 29-35

2e Schriftlezing 2 Petrus 1, 13-21

Evangelie Lucas 9, 28-36

Zondag 20 augustus 2023

Ontslapen van de H. Maagd Maria Hoogfeest – wit

Lectionarium blz. 533 (Schriftlezing 1 elders)

1e Schriftlezing Openbaring (11,19) 12,1-6a (7-10a)

of: Jesaja 61,10 – 62,4

of Jezus Sirach 24, 7-8 en 10-15)

2e Schriftlezing 1 Korintiërs 15, 20-26

Evangelie Lucas 1, 46-55

Kerkbestuur

Voorzitter & Deservitor

Drs. W.B. van der Velde

Jan R. Stuustraat F 8

9663 SE Nieuwe Pekela

tel.: 0597-221 080`

mobiel: 06-481 99493

email: pastoor@groningen.okkn.nl

Kunt u de pastoor niet bereiken,
gelieve in te spreken op het
antwoordapparaat of neem contact
op met het kerkbestuur.

Secretaris

Mevr. Renée Lokman

email: secretaris@groningen.okkn.nl

Lid

dhr. Paul Towles

Lectoren

mw. G.M.M.C. Hooimeijer

tel. 0522-245810

e-mail: gmmc.hooimeijer@ziggo.nl

mw. Adrie Paasen (emeritus)

tel. 0522-245972

email: apaasen@adriepaasen.nl

dhr. Ab Mollema

tel. 0512-341116

email: mollemaster@gmail.com

Kerkgebouw

Witte de Withstraat 2

9726 EC Groningen

www.groningen.okkn.nl

Social media

www.facebook.com/Martinusgroningen

Rekeningnummer

NL1 2INGB0003941 884

t.n.v. oudkatholieke parochie v.d. H.

Martinus, Groningen

De Oud-Katholieke Kerk is een algemeen
nut beogende instelling. Giften aan de
parochie zijn daarom aftrekbaar van de
belasting.

Kijk voor meer informatie op

www.anbi.nl

RSIN nummer: 825587852

KvK nummer: 71 502459

Retouradres:
Witte de Withstraat 2^A
9726 EC Groningen

